

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมในพื้นที่ตำบลนาเชือก อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. ขั้นตอนการดำเนินงาน
7. ปฏิทินการวิจัย
8. ความเป็นนวัตกรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมในพื้นที่ตำบลนาเชือก อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้นำระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประยุกต์
การศึกษาวิจัยเชิงพื้นที่กับ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิจัยแบบผสมวิธี
(Mixed Methodology) และประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิทยา (Methodology) ของงานวิจัยเพื่อ
ท้องถิ่น (Community - based Research : CBR) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.) ฝายวิจัยเพื่อท้องถิ่น (กาญจนา แก้วเทพ. 2553 : 49 - 56) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม
ขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. พื้นที่ในการศึกษาวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายดังนี้ กลุ่มผู้นำชุมชน(ผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 14 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 17 คน และกลุ่มอาชีพเก่าในตำบลนาเชือกจำนวน 149 คน

2. พื้นที่ในการศึกษาวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดเขตพื้นที่ดำเนินาเชือก อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยยึดเหตุผลในการวิจัยดังนี้

2.1 ปัญหากลุ่มอาชีพที่มุ่งเน้นการขยายตัวเชิงปริมาณมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้กลุ่มทุนตักดวงผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไป

2.2 การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ โดยหวังผลผลิตเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพในการประกอบอาชีพของกลุ่มอาชีพในพื้นที่ตำบลนาเชือก อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 อิทธิพลของกลุ่มทุนก่อนนโยบายต่างๆของภาครัฐ ส่งผลให้เกษตรกรมีช่องทางน้อยลงในการประกอบอาชีพในท้องถิ่น และไม่สามารถดูแล รักษา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลนาเชือก อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล เทปบันทึกเสียง แบบจดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) การศึกษารายกรณี (Case Study) และการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดขึ้นเองที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพ

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัย
ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ แบบการบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด โดยจัดทำดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ
ดังนี้

1.1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ และ
การสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของ (ไพศาล วรคำ. 2552 : 211)

1.1.2 กำหนดประเด็นเนื้อหาและสร้างประเด็นเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
ในการสนทนากลุ่ม และจัดทำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการ
วิจัยที่จะศึกษาขึ้นมา โดยครอบคลุมเนื้อหาเรื่อง กลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม

1.1.3 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนลักษณะการใช้ภาษา เพื่อแก้ไขปรับปรุง

1.1.4 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มที่ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้ว
นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
การวัด และให้คำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย

1) ดร.ลลิต ถนอมสิงห์ ผู้ช่วยเลขานุการนิวิจัยพัฒนา

2) ดร.อารีรัตน์ กุศลแกลง ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลลำปาง สำนัก

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

3) ดร.สาคร ส่งเสริม ปสุสัตว์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

4) ดร.ประคอง จุลสอน ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสา

วิทยาสวรรค์

5) พระครูอนุกุลปริญาติการ ดร. เจ้าคณะตำบลบ้านผู้ำนวยการ โรงเรียน
ปริยัติธรรมวัดโพธิ์คำ ตำบลบัวบาล อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.1.5 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไป
ใช้ในบันทึกการสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

1.2 แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

1.2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการ
สร้างแบบสัมภาษณ์ (ไพศาล วรคำ. 2552 : 211)

1.2.2 กำหนดประเด็นเนื้อหาและสร้างประเด็นเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการสัมภาษณ์และจัดทำแบบบันทึกการสัมภาษณ์ให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่จะศึกษาขึ้นมา โดยครอบคลุมเนื้อหาเรื่อง กลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม

1.2.3 นำแบบบันทึกการสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนลักษณะการใช้ภาษา เพื่อแก้ไขปรับปรุง

1.2.4 นำแบบบันทึกการสัมภาษณ์ที่ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อความถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด และให้คำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการภาษา

1.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

1.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

1.3.2 กำหนดประเด็นเนื้อหาและสร้างประเด็นเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการสังเกตพฤติกรรมและจัดทำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่จะศึกษาขึ้นมา โดยครอบคลุมเนื้อหาเรื่อง กลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม

1.3.3 นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนลักษณะการใช้ภาษา เพื่อแก้ไขปรับปรุง

1.3.4 นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมที่ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อความถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด โดยใช้คำดัชนีความสอดคล้องและให้คำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการภาษา

1.3.5 นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการสังเกตพฤติกรรมกับกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ร่วมกับผู้ช่วยวิจัยโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาด้านเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง เพื่อศึกษาสถานการณ์กลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม โดยวิธี แบบจดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การศึกษารายกรณี (Case Study) และการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

2. ศึกษาด้านเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ข้อที่สอง เพื่อการสร้างกระบวนการรวมกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมในเขตพื้นที่ตำบลนาเชือก อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แบบจดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) การศึกษารายกรณี (Case Study) และการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

3. ศึกษาด้านเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ข้อที่สาม เพื่อขยายผลการรวมกันของกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมในเขตพื้นที่อื่น โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์แบบการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary) แผนที่เดินดินชุมชน การศึกษารายกรณี (Case Study) การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การเขียนบันทึก (Journal) แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และนำเสนอเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ทั้งในระหว่างการเก็บข้อมูลและหลังการเก็บข้อมูล โดยการจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) คือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจำแนกตามประเภทและจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้ โดยการเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายผลการศึกษาอยู่ในรูปการพรรณนา ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์สรุปอุปนัยโดยมีการจัดกระทำข้อมูลเชิงคุณภาพดังนี้

1. นำข้อมูลมาจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. นำข้อมูลมาจัดแบ่งกลุ่มย่อยตามลักษณะของข้อมูลในแต่ละประเภท

3. การอ่านบททวนข้อมูลที่ได้จัดระเบียบไว้อีกครั้งหนึ่งเพื่อคัดเลือกข้อความที่มีความหมายตรงประเด็นกับเรื่องที่ต้องการวิเคราะห์ พร้อมกับตั้งชื่อกำกับข้อความ

4. การแสดงข้อมูลนำข้อมูลย่อยกลุ่มต่าง ๆ ที่มีความหมายสัมพันธ์กัน เข้ามารวมกันตามประเด็นหัวข้อการวิเคราะห์ เพื่อบรรยายเรื่องราวที่มีความหมาย เพื่อนำไปสู่คำตอบในการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินงานเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสถานการณ์การรวมกลุ่มอาชีพ จากสภาพการดำเนินงาน สภาพปัญหา และการแก้ไขปัญหาในอดีตถึงปัจจุบัน ในการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มอาชีพตำบลนาเชือก อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ กระบวนการพัฒนากลุ่มอาชีพและกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมของตนเอง สำคัญ โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาสถานการณ์การรวมกลุ่มอาชีพและกระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมผสมผสานกลุ่มอาชีพเกษตรกรและเกษตรธรรมชาติ คือ การปลูกพืช หรือการเลี้ยงสัตว์ การประมงและการทำป่าไม้การทำเกษตรโดยไม่พึ่งสารเคมี เพื่อนำไปสู่ ความสุขบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม วัฒนธรรม ภูมิสัมพันธ์และค่านิยมของชุมชน ส่งผลให้ เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เชื่อมโยงภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นเดียวกัน ที่สอดคล้องกับ ศักยภาพพื้นที่ เป็นการผลักดันให้กลุ่มอาชีพเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองทางอาหารเพิ่มขึ้น และบริโภคอาหารที่ปลอดภัย มีสุขภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงทางอาหาร ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และเป็นการสร้างงานในชุมชนพึ่งตนเองและพัฒนา ต่อยอดสู่วิสาหกิจชุมชน แก้ปัญหาความ อยากจนและเกิดความใกล้ชิดทางสังคมของชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มอาชีพในตำบลนาเชือก ผู้นำหมู่บ้าน(ผู้ใหญ่บ้าน) หมู่ 14 จำนวน 17 คนสมาชิกกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมหมู่บ้านละ 20 คนรวม 180 คน และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ในตำบลนาเชือก อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

พื้นที่ศึกษารายกรณีศึกษา ในระยะนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษารายกรณี กลุ่มอาชีพในพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมในการจัดการความรู้ และกิจกรรม ณ ศูนย์เครือข่ายอินทร์ทรง ตำบลนาเชือก ระยะเวลา เดือนกันยายนถึงเดือน

ธันวาคม พ.ศ. 2556

ระยะที่ 2 ศึกษากระบวนการสร้างกลุ่มอาชีพกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม

วัตถุประสงค์ เพื่อค้นหาองค์ความรู้และศึกษากระบวนการสร้างกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม ตำบลนาเชือก อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สาระสำคัญ โดยมุ่งเน้นศึกษากระบวนการการสร้างกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม โดยใช้ศูนย์เครือข่ายอินทร์ทรงในการรวมกลุ่มต่างๆ เพื่อศึกษากระบวนการจัดการกิจกรรมและพัฒนากลุ่มอาชีพในตำบลนาเชือก อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) การศึกษารายกรณี (Case Study) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

กลุ่มเป้าหมาย ประธานกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ในตำบลนาเชือกจำนวน 14 กลุ่ม ผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน) 14 หมู่บ้านๆละ 17 คน สมาชิกกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมจำนวน 180 คน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลองค์การบริหารนาเชือกจำนวน 3 คน

ระยะที่ 3 ศึกษาการขยายผลการเรียนรู้ในรูปแบบขยายผลการเรียนรู้ของกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมร่วมกับกลุ่มอาชีพอื่น โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผนวกกับหลักพุทธธรรมมรรค 8 ประการ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปการขยายผลการเรียนรู้ของกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมกับกลุ่มอาชีพอื่น มีการจัดการความรู้วัดและประเมินผล ที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน โดยยึดหลักหลักพุทธธรรมมรรค 8 และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการเรียนรู้ร่วมกัน

สาระสำคัญ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของกลุ่มอาชีพที่ใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกัน โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นเดียวกัน ในการพัฒนาการจัดการความรู้ของกลุ่มอาชีพในการเรียนรู้ร่วมกันในพื้นที่กลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคมและกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ในตำบลนาเชือก โดยยึดหลักผนวกกับหลักพุทธธรรมมรรค 8 ประการ และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผนวกกับหลักพุทธธรรมมรรค 8 ประการ ในการอยู่ร่วมกัน

แผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 แสดงแผนการดำเนินงาน

กิจกรรม ขับเคลื่อน	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	ระยะเวลา	สิ่งที่คาดว่าจะ ได้รับ
ระยะที่ 1 ศึกษา สถานการณ์การ รวมกลุ่มอาชีพ และพัฒนาการ กลุ่มอาชีพใน อดีตถึงปัจจุบัน ในพื้นที่ตำบล นาเชือก	กลุ่มอาชีพ ปราชญ์ ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ประชาชน หมู่บ้าน	การศึกษาเอกสาร การจัดเวที สนทนา สนทนากลุ่มย่อย ประชุมเชิง ปฏิบัติการ	เดือน กันยายนถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556	ศึกษาสถานภาพ กลุ่มอาชีพการ ดำเนินงานกลุ่ม อาชีพในพื้นที่ใน ตำบล ในการ พัฒนากลุ่มอาชีพ และคุณภาพกลุ่ม อาชีพ
ระยะที่ 2 กระบวนการ รวมกลุ่มอาชีพ และพัฒนาการ รวมกลุ่มอาชีพ ในพื้นที่ตำบล นาเชือก	สมาชิกกลุ่ม อาชีพจำนวน 14 กลุ่ม จำนวน 150 คนใน ตำบลนาเชือก	การเขียนบันทึก การสนทนากลุ่ม ย่อย จัดเวทีสนทนา กลุ่ม ประชุมเชิง ปฏิบัติการกลุ่ม	เดือน มกราคม ถึงเดือน เมษายน พ.ศ.2557	เพื่อศึกษา กระบวนการ รวมกลุ่มอาชีพ และพัฒนาการ รวมกลุ่มอาชีพ ในตำบลนาเชือก

กิจกรรม ขับเคลื่อน	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	ระยะเวลา	สิ่งที่คาดว่าจะ ได้รับ
ระยะที่ 3 การ เรียนรู้ร่วมกันใน พื้นที่กลุ่มอาชีพ พื้นที่และเกิดการ ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรร่วมกัน ในพื้นที่ตำบลนา เชือก	กลุ่มอาชีพเก่า จำนวน 14 กลุ่ม และกลุ่มอาชีพ ใหม่จำนวน 150 คน	การเขียนบันทึก เอกสาร การสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์ อย่างมีส่วนร่วม ประชุมเชิง ปฏิบัติการ	เดือน พฤษภาคม ถึงเดือน กันยายน พ.ศ. 2557	การเรียนรู้ร่วมกัน ในพื้นที่ ณ ศูนย์ เครือข่ายอินทร์ ทรงโดยยึดหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงผนวกกับ หลักพุทธธรรม มรรค 8 ประการ ในการเรียนรู้ ร่วมกัน

ปฏิทินการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงปฏิทินการดำเนินการกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม

เครื่องมือ/เทคนิค	วัตถุประสงค์
ขั้นตอนที่ 1 วางแผน อย่างมีส่วนร่วม	ให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การจัดการ เพิ่มศักยภาพ และสร้างขีดความสามารถกลุ่มอาชีพในการคิด วางแผน ปฏิบัติให้ชุมชนตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างแผนกับปฏิบัติการ
ขั้นตอนที่ 2 การจัดกระบวนการ อย่างมีส่วนร่วม	มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมโดยตรงของประชาชนในพื้นที่ด้วยการเรียนรู้ด้วยปฏิบัติการมีกระบวนการสร้างความหลากหลายในกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประชาชนกับผู้วิจัยส่งผ่านความรู้ด้วยกระบวนการ
ขั้นตอนที่ 3 การประชุมแบบมี ส่วนร่วม อย่างพึงพอใจ Appreciative Influence Control (AIC)	สร้างความพึงพอใจ ให้ผู้มีส่วนร่วมเวทีตระหนักถึงการมุ่งตรงสู่เป้าหมายเดียวกันสามารถใช้ติดตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการร่วมมือ
ขั้นตอนที่ 4 Time Line เส้นบอกเวลาเรื่องราว เหตุการณ์ สถานการณ์ ประวัติศาสตร์ชุมชน	ใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์เหตุการณ์ สถานการณ์ ปรัชญาการณ์ทางสังคมในชุมชน เพื่อต้องการแสวงหาบุคคลที่ให้ข้อมูลเหตุการณ์ในระยะหนึ่ง ๆ เข้าใจอดีตถึงปัจจุบัน

ความเป็นนวัตกรรม

เป็นกระบวนการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในพื้นที่ การรวมกลุ่มอาชีพ ภายใต้หลักพุทธธรรมมรรค 8 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการประกอบอาชีพ ที่ใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกัน เชื่อมโยงภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นเดียวกัน สู่กลุ่มอาชีพ บนฐานความใกล้ชิดทางสังคม

ฐานคิดนวัตกรรม

การออกแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เรื่องกลุ่มอาชีพบนฐานความใกล้ชิดทางสังคม มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เชื่อมโยงภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเดียวกัน ผสมผสานวิทยาการใหม่สร้างเครือข่ายความใกล้ชิดเกษตรกรธรรมชาติสู่การพัฒนา ค่านิยมที่พึงประสงค์ บนฐานความใกล้ชิดทางสังคม วัฒนธรรม ปฏิสัมพันธ์แห่งคุณค่า ส่งผลให้เกิดความมั่นคง เกื้อกูล ยั่งยืน โดยยึดหลัก 2 ประการ ดังนี้ 1) หลักพุทธธรรมมรรค 8 ประการ (พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ) 2) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้เกิดความใกล้ชิดทางสังคม แบบยั่งยืนต่อไป